

Heliánthemum almeriense, Zonneroosjes

Het is hartje winter, maar hier in Spanje kunnen we genieten van een uitbundige bloemenpracht. In deze eerste column zet ik het in de winter en lente bloeiende Zonneroosje in het zonnetje. Het zonneroosje maakt onderdeel uit van de tijmstruiken. Tomillar in het Spaans. Struikjes zoals tijm, rozemarijn, lavendel en de zonneroosjes.

Het zonneroosje is een houtachtig struikje tot ongeveer 50 cm hoog met sterk opvallende witte kroonblaadjes en een geel hartje. De kelkblaadjes zijn rozerood. Bloeitijd is van oktober tot en met mei. Hier in de omgeving groeit het zogenaamde Woestijnroosje. Deze soort houdt van kalkrijke en zandige kleigrond. Net zoals de andere Tomillar struikjes houden ze van zonnig terrein. In de heuvels en bergen in onze streek in overvloed te vinden dus.

De zondagse naam Heliánthemum komt van het Griekse hélios dat Zon betekent. En anthémom betekent Bloem. Bloem van de zon dus. En Almeriense? De soort op de foto's komt voor in de streek tussen Gabo de gata bij Almeria tot aan zuid Alicante.

En vervolgens ontdekte ik in de literatuur nog iets verrassends. In de bodem waar dit struikje groeit gebeurt ondergronds wat bijzonders. De wortels gaan een samenwerking (symbiose) aan met schimmeldraden. Door dit te doen kunnen ze beiden overleven in droge en warme omstandigheden zoals in een woestijn of droge kalkgrond. Ieder organisme heeft bij deze samenwerking zo zijn overlevingsvoordelen want samen zijn ze sterker. Water, suikers en mineralen worden hierbij uitgewisseld. Maar de schimmels (Terfezia claeryio of truma) die behoren bij specifiek het zonneroosje vormen *truffels* op de wortels van het zonneroosje. Ook wel woestijntruffels genoemd. Ze zijn zo groot als een aardappeltje en zijn voor culinair gebruik geschikt. Niet zo bekend en duur als de Italiaanse truffels maar in de Arabische wereld gewild. In het Spaans heet dit zonneroosje dan ook Criadillas of Turmos. Het voorkomen van zonneroosjes is dan ook een goede indicator voor de aanwezigheid van woestijntruffels. Na de voorjaarsregens schijnen ze te oogsten te zijn. Dat ga ik dan zeker eens heel voorzichtig onderzoeken. Maar nu eerst nog een poos genieten van de prachtige winterbloemen.

Alle informatie is bij elkaar gezocht in diverse boeken en bronnen op internet. De foto's zijn van eigen hand.

Met zonnige natuurgroeten, Anja

Zonneroosje struik

kroonblaadjes en kelkblaadjes